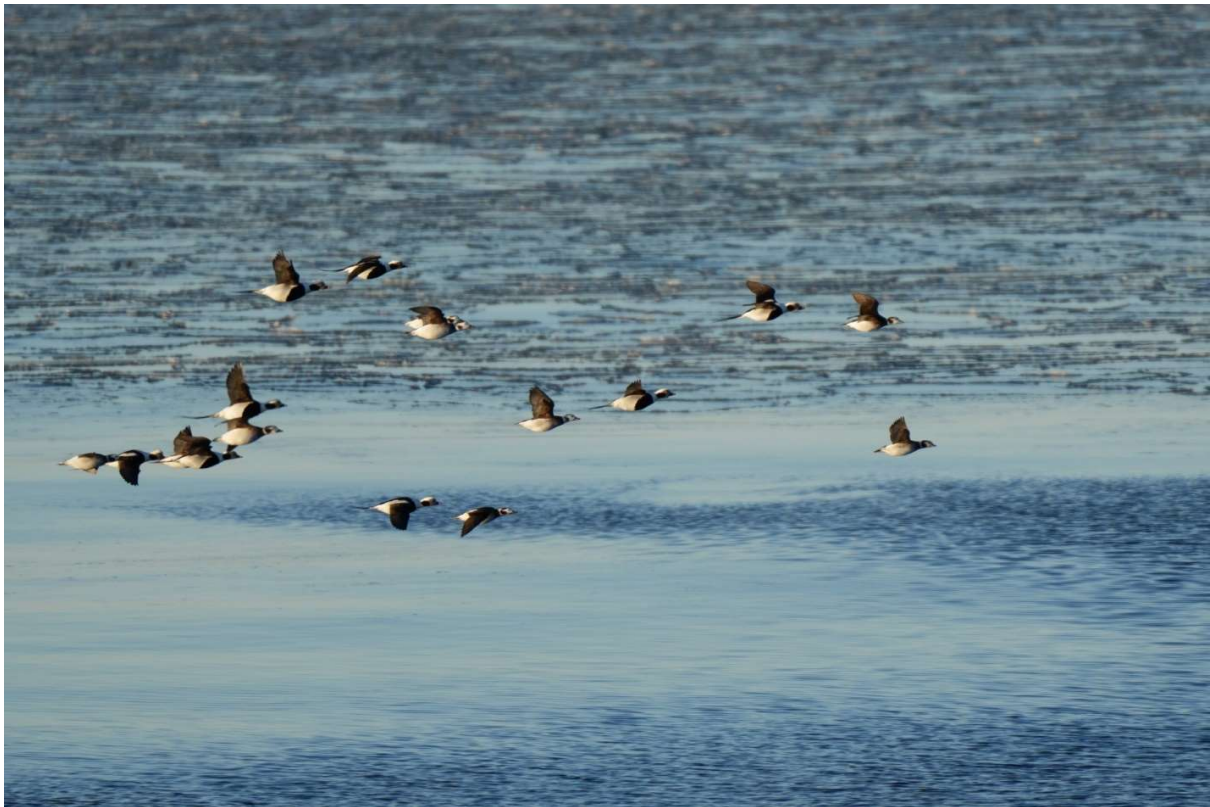

Bedömning och diskussion av
inventeringsresultat av rastande fåglar vid
vindkraftpark Olof Skötkonung från
december 2023 till april 2024

Av: Ulrik Lötberg och Henrik Bergendal

En flock alfåglar på Finngrundet – Östra banken. Foto: Henrik Bergendal

Rapporten är framtagen för Deep Wind Offshore, 2024-10-29

Innehåll

Introduktion	3
Sammanfattning	4
Diskussion och rekommendationer	4
Lommar	4
Storskarv	4
Sångsvan och gäss	4
Änder	5
Småskrake	5
Ejder	5
Gräsand	5
Svärta	5
Sjööorre	5
Alfågel	5
Måsar och trutar	5
Silvertärna	6
Alkor	6
Tobisgrissla	6
Tordmule	6
Vi som har jobbat med denna rapport	7
Tack	7
Referenser	8

Introduktion

Området för vindkraftpark Olof Skötkonung har inventerats från båt och flygplan mellan december 2023 och april 2024. Inventeringarna skedde i området för vindkraftpark Olof Skötkonung, i det närliggande Natura 2000-områdena Finngrundet – Östra Banken, Finngrundet – Västra banken och Finngrundet – Norra banken samt i buffertzonen mellan undersökningsområdet för vindkraftparken och Natura 2000-områdena.

Detta dokument omfattar författarnas bedömningar och diskussion baserat på resultatet från utförda inventeringar av rastande fåglar under perioden, dvs fåglar som anses vara mer stationära i området såsom t.ex. födosökande eller vilande fåglar. Dokumentet är en uppföljning till den tidigare rapporten *”Bedömning och diskussion av inventeringsresultat av rastande fåglar vid vindkraftpark Olof Skötkonung från mars 2023 till november 2023”* (Lötberg & Bergendal, 2023)

Resultatet från inventeringarna är redovisat i sin helhet i rapporten *”Rastande fåglar vid vindkraftpark Olof Skötkonung från december 2023 till april 2024”* (Lötberg & Bergendal, 2024).

Sammanfattning

Under perioden 15 december till 9 april genomfördes 3 inventeringar, två med flygplan och en med båt. Under perioden observeras först övervintrande fåglar och vid sista inventeringstillfället en blandning av övervintrande individer och flyttande fåglar.

Resultaten från inventeringarna skiljer sig mycket lite från våra tidigare inventeringar från samma period varför många bedömningar ej förändrats. För dessa bedömningar samt en utförligare diskussion hänvisas till den tidigare nämnda rapporten ”*Bedömning och diskussion av inventeringsresultat av rastande fåglar vid vindkraftspark Olof Skötkonung från mars 2023 till november 2023*” (Lötberg & Bergendal, 2023).

Ytterligare inventeringar är vid tidpunkten för denna rapportens författande, oktober 2024, planerade för vintern 2024 – 2025. Detta är i linje med vår rekommendation om ytterligare studier över flera säsonger som uttrycktes i den ovan nämnda rapporten.

Variation mellan år kan förekomma och orsakas av många olika faktorer. En av dessa är för området kring Finngrundsbankarna utbredningen av istäcket. Under februari 2024 var hela eller stora delar av Finngrundsbankarna samt utredningsområdet för Olof Skötkonung istäckta vid ett par tillfällen (SMHI, n.d.). Vid sådana förhållanden kan fåglar tvingas lämna området. I vilken omfattning de återvänder till området när isen drar sig tillbaka är ej känt.

Diskussion, bedömningar och rekommendationer

Lommar

Endast en lom observerades under perioden, vi ser inget som tyder på att området är ett viktigt övervintringsområde för arten. Vår tidigare bedömning gäller fortfarande.

Storskarv

Storskarv verkar vara fåtalig under vintern och vanligare under resten av året. Den senaste vinterns data har inte ändrat bedömningen. Anläggande av vindkraftsparken Olof Skötkonung påverkan på storskarv är försumbar.

Sångsvan och gäss

Ett flertal flockar med sångsvan sträckte genom området under båtinventeringen i april. Påverkan från en vindkraftsetablering diskuteras i rapporten ”*Sångsvanars vårsträck över södra Bottenhavet och förbi vindkraftspark Olof Skötkonung under 2023*”(Lötberg, Bergendal, et al., 2023a).

Ett par flockar med sträckande gäss observerades inom området under inventeringen i april, för bedömning av påverkan på sträckande gäss hänvisas till ”*Sjöfågelsträck vid undersökningsområdet för vindkraftspark Olof Skötkonung 2022*”(Lötberg, Bergendal, et al., 2023b).

Änder

Småskrake

Ingen säker observation av småskrake har gjorts inom utbredningsområdet för vindkraftpark Olof Skötkonung. Däremot har tre observationer av till arten obestämda skrakar, antingen småskrake eller storskrake gjorts inom området.

Det föreligger i nuläget ingen anledning att förändra vår tidigare bedömning för arten.

Ejder

Inga rastande ejdrar har noterats inom undersökningsområdet för vindkraftpark Olof Skötkonung. Vår tidigare bedömning gäller fortfarande.

Gräsand

Inga observationer av gräsand gjordes under perioden. Vår tidigare bedömning gäller fortfarande.

Svärta

Inga rastande individer observerades inom undersökningsområdet för vindkraftpark Olof Skötkonung. Vår tidigare bedömning gäller fortfarande.

Sjöorre

Inga rastande individer observerades inom undersökningsområdet för vindkraftpark Olof Skötkonung. Vår tidigare bedömning gäller fortfarande.

Alfågel

Fyndbilden av alfågel är lik den från föregående rapport när det kommer till vart alfågel observerats. Något färre individer sågs under flygturen i februari 2024 jämfört med mars 2023 och tydligt färre individer sågs under båtturen i april 2024 jämfört med april 2023. Det senare kan möjligen förklaras med att flyttningen skett lite annorlunda i tid mellan åren, men också av isförhållandena under vintern. Som tidigare nämnts så var hela eller stora delar av områdena istäckta i perioder under februari 2024 vilket kan ha gjort att en del av de fåglar som uppehöll sig på Finngrundsbankarna sökte sig till andra övervintringsområden och inte återkom under resten av vintern. Vår tidigare bedömning för alfågel gäller fortfarande.

Måsar och trutar

Fynden av fiskmås, gråtrut och silltrut är lika de från tidigare rapport. Våra tidigare bedömningar för dessa arter gäller fortfarande.

Skrattmås observerades under perioden med ett fåtal individer inom undersökningsområdet. Skrattmåsen är en flyttfågel och det är förväntat att skrattmås därför främst skulle nyttja området under flyttning på vår och höst. Eftersom dess föda främst består av landlevande djur (Artfakta, n.d.) anser vi att en etablering av vindkraftpark Olof Skötkonung har en försumbar påverkan på skrattmås.

Silvertärna

Inga observationer av tärnor gjordes under perioden. Vår tidigare bedömning gäller fortfarande.

Alkor

Tobisgrissla

Fyndbilden för tobisgrissla är lik den som tidigare redovisats med de flesta fynd gjorda på Finngrundsbankarna eller i direkt anslutning till dessa på platser där djupet inte överstiger 40 meter. Vår tidigare bedömning gäller fortfarande.

Tordmule

En observation av tordmule har gjorts inom undersökningsområdet för vindkraftpark Olof Skötkonung under perioden. Vi ser fortfarande behovet av fler studier och vår tidigare bedömning gäller fortfarande.

Vi som har jobbat med denna rapport

Ulrik Lötberg, havsfågelexpert, har lett projekt som utför ”tracking” av fåglar för BirdLife Sverige sedan 2012. Ulrik leder idag två projekt; dels Projekt skräntärna, som är ett bevarandeprojekt för den nationellt hotade skräntärnan, och dels Projekt IBA-kartering, som går ut på att uppdatera våra marina IBA-områden (Important Bird Areas) i Sverige utifrån data som samlas in genom främst GPS-loggar för kolonihäckande fåglar i Östersjön, men även utifrån inventeringar.

Henrik Bergendal, datavetare från Uppsala, har långvarig erfarenhet av ringmärkning och inventering av fåglar. Henrik har deltagit i ringmärkningen vid ett flertal syd- och mellansvenska fågelstationer så som, Ottenby, Torhamn, Utklippan och Hammarö fågelstationer.

Tack

Ett stort tack till Deep Wind Offshore, som har bett oss ta fram denna rapport. Vidare ett stort tack till båtkapten med besättning på fartyget Jerven samt piloter från Prop Express som har tagits oss tryggt ut till Olof Skötkonungs planerade vindkraftområde.

Bild 1. En silltrut på väg att hämta föda. Foto: Ulrik Lötberg

Referenser

- Artfakta. (n.d.). *Skrattmåsar* - Artfakta från SLU Artdatabanken. Retrieved October 16, 2024, from <https://artfakta.se/taxa/102963/information>
- Lötberg, U., & Bergendal, H. (2023). *Bedömning och diskussion av inventeringsresultat av rastande fåglar vid vindkraftpark Olof Skötkonung från mars 2023 till november 2023*.
- Lötberg, U., & Bergendal, H. (2024). *Rastande fåglar vid vindkraftpark Olof Skötkonung från december 2023 till april 2024*.
- Lötberg, U., Bergendal, H., & Söderlund, L. (2023a). *Sångsvanars vårsträck över södra Bottenhavet och förbi vindkraftpark Olof Skötkonung under 2023*. 1–11.
- Lötberg, U., Bergendal, H., & Söderlund, L. (2023b). *Sjöfågelsträck vid undersökningsområdet för vindkraftpark Olof Skötkonung 2022*.
- SMHI. (n.d.). *Havsis* | SMHI. Retrieved October 16, 2024, from <https://www.smhi.se/data/oceanografi/havsis>